

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/25/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201865
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722201865.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Kataríny Krochtovej v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. X. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX F., 2/ R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovaným: 1/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX F., 2/ C.. L. F., nar. XX.XX.XXXX, 3/ U.. W. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX F. a 4/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX F., zastúpení Mgr. Gabrielom Antalom, advokátom, so sídlom v Poprade, Karpatská 15, IČO: 54 604 184, o ochranu vlastníckeho práva s prísl., o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 18.04.2024, č.k.17C/47/2022-167, jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch odvolania uviedol, že rešpektujúc predchádzajúci právny názor odvolacieho súdu doplnil dokazovanie k otázke procesného zavinenia strán sporu vo vzťahu k späťvzatiu žaloby a k existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane strán sporu a opätovne dospel k názoru, že je dôvodné a spravodlivé aplikovať pri rozhodovaní o trovách konania ust. § 257 CSP. Za existujúcej procesnej situácie je toho názoru, že späťvzatie žaloby nemožno pričítať na ťarchu žalobcov, i keď žalovaní rozporovali, že svietia v ich nehnuteľnosti v rovnakej intenzite, ale uvedené nemôže byť ani na ťarchu žalovaných, keď žalobcovia nepotvrdili, že by žalovaní svietili v ich nehnuteľnosti rovnakou intenzitou. Preto v súlade so zásadou spravodlivosti mal za to, že je dôvodné vo veci aplikovať ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie prihliadol aj k zvláštnosti prípadu, postojom strán sporu, susedským vzťahom strán sporu, k postojom strán sporu pri snahe o zlepšenie susedských vzťahov a k možnosti mimosúdneho riešenia sporu. Za danej situácie sa súdu prvej inštancie nejavilo spravodlivé, aby trovy konania žalovaných znášali žalobcovia, ale ani to, aby trovy konania žalobcov znášali žalovaní. Súd skúmal aj majetkové pomery strán sporu a zistil, že pomery oboch strán sú porovnateľné. Aj so zreteľom na majetkovú situáciu tej - ktorej strany sporu rozhodol súd prvej inštancie o trovách konania v súlade so spomínaným ustanovením § 257 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie žalovaní, ktorí navrhli zmeniť uznesenie tak, aby žalovaným bola priznaná náhrada trov celého konania. Žalovaní trvajú na tom, že nie je pravdou to, že žalobcovia zobrali žalobu späť z dôvodu, že žalovaní sa začali správať takým spôsobom, že svietia v ich nehnuteľnosti na čas, s ktorým žalobcovia súhlasia. Tieto skutočnosti sa podľa ich názoru nezakladajú na pravde a podľa žalovaných žalobcovia zaviniť zastavenie konania späťvzatím žaloby. Zdôrazňujú, že počas celého konania, pred ním, aj dnes svietia a budú svietiť v chodbe ich nehnuteľnosti obyčajnou 20 wattovou žiarovkou, je preto nelogické, že žalobcovia môžu požívať ochranu pred ich doslova šikanóznym uplatňovaním práva podávaním bezdôvodných žalôb. Žalobcovia zobrali žalobu späť z dôvodu, že žaloba bola podaná nedôvodne a žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno. Žalovaní

neprispejú k tomu, aby dali žalobcom dôvod na späťvzatie žaloby. Žalobcovia výlučne na základe vlastného uváženia a zhodnotenia ich šancí uspieť v predmetnom spore zobrali žalobu späť. Žalobcovia ani len v konaní nepopierali tú skutočnosť, že ide o obyčajnú žiarovku, ktorou žalovaní svietia v chodbe, ktorá je zdrojom svetla a ktorá žiarovka je umiestnená v chodbe / miestnosti žalovanej strany. Zarážajúce je, že mesačný príjem žalobcov je podľa súdu prvej inštancie približne 2.500 eur netto a napriek tomu rozhodol súd takým spôsobom, že náhradu trov konania stranám nepriznal. Jedná sa o hrubé porušenie a nepochopenie zákonných ustanovení CSP týkajúcich sa náhrady trov konania. Na základe týchto dôvodov žalovaní navrhli podanému odvolaniu vyhovieť.

3. Žalobcovia navrhli vo veci rozhodnúť tak, aby im bol priznaný nárok na náhradu trov konania, inak je potrebné obnoviť toto konanie. Uviedli, že žalovaní mali dvakrát príležitosť poprieť dôvod späťvzatia žaloby na pojednávaniach 12.09. a 19.09.2023, ale tak neurobili, čím potvrdili skutočnosť, že svietili v spornej chodbe ich nehnuteľnosti na potrebný čas, čiže žalovaný podľa názoru žalobcov procesne zavinili to, že došlo k späťvzatiu žaloby.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných opodstatnené nie je.

5. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

6. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok. Táto zásada sa neuplatní vtedy, ak sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP.

9. Zásada procesnej zodpovednosti za výsledok konania sa uplatňuje pre každé konanie. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia však negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982).

10. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax dnes už ustálenú (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 2MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010, či 3MCdo 46/2012) s tým, že ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom konania alebo charakterom procesnej situácie. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (Nález ÚS ČR III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12) ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (napr. Nález ÚS ČR III. ÚS 727/2000).

11. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Pri skúmaní, či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd prihliada v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania. Významné sú tiež okolnosti, ktoré viedli k súdному uplatneniu nároku, postoj účastníkov v priebehu konania a ďalšie (I. ÚS 188/08).

12. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci nevyhnutný pre posúdenie povinnosti tej - ktorej strany nahradiť trovy konania a v tomto smere vec aj správne právne posúdil.

13. Nebolo sporné, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa podanou žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 30.06.2022 domáhali, aby súd určil, že žalovaní v 1. až 4. rade sú povinní zamedziť rušivému svetlu dopadajúcemu do okien obytných miestností žalobcov a to spôsobom, že žalovaní si budú zaťahovať žalúzie na oknách orientovaných do pozemku vo vlastníctve žalobcov. Následne na pojednávaní konanom dňa 19.09.2023 žalobca v 1. rade vzal žalobu späť s odôvodnením, že síce úplne neodpadol predmet sporu, ale žalovaní sa začali správať spôsobom, ktorý spočíval v zmiernení obťažovania žalobcov. Uviedol, že žalovaní síce neprestali s obťažovaním, avšak dodal, že títo začali svietiť v čase, s ktorým súhlasí, že je potrebný.

14. V dôsledku späťvzatia žaloby súd prvej inštancie uznesením č.k. 17C 47/2022 - 108 zo dňa 19.09.2023 konanie zastavil a toto rozhodnutie v uvedenej časti nadobudlo právoplatnosť dňa 25.10.2023.

15. Vyjadrenia žalobcov a žalovaných k dôvodom späťvzatia žaloby sú odlišné. Súd prvej inštancie však v tejto súvislosti správne akcentoval, že žalobcovia nemali dôvod vziať žalobu späť, pokiaľ by to správanie žalovaných v priebehu konania neodôvodňovalo a síce pokiaľ by nesvietili v chodbovej časti ich nehnuteľnosti v menšom rozsahu, čo bolo pre žalobcov uspokojivé. Súd prvej inštancie uviedol, že k tomuto záveru dospel prihliadajúc aj na predbežný právny názor, ku ktorému dospel po vykonanej ohliadke na mieste samom (dňa 05.09.2023 so začiatkom o 20.15 hodine) a zdôraznil, že aj podľa jeho názoru sa svetlo v čase vykonávania ohliadky súdu javilo ako rušivé a zasahujúce do okna obývanej izby žalobcov. Pokiaľ teda žalobca v 1. rade následne poukazoval na to, že žalovaní ich svetlom už nerušia, lebo svietia iba v potrebný čas, pokiaľ by žalobcovia na podanej žalobe trvali, uvedené vyjadrenie by viedlo k zamietavému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej. Súd prvej inštancie taktiež zdôraznil, vychádzajúc z obsahu predložených listinných dôkazov, že každá strana sporu sa určitou mierou pričínila o narušené susedské vzťahy, napr. aj formou podávaných podnetov strán sporu orgánom činným v trestnom konaní, ale aj samotným nie priateľským vzájomným správaním.

16. Za tejto situácie aj odvolací súd hodnotí, že v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu súd prvej inštancie opodstatnene rozhodol o trovách konania postupom podľa § 257 CSP. Správnym spôsobom zohľadnil aj majetkové a sociálne pomery dané na strane žalobcov, ako aj žalovaných, so zistením, že tieto pomery sú porovnateľné. Súd prvej inštancie zistil, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa starajú o tri maloleté deti, keď príjem žalobcu v 1. rade dosahuje sumu 2.000 eur netto a žalobkyňa v 2. rade poberá iba rodičovský príspevok. Žalovaná v 1. rade je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 600 eur mesačne, žalovaní v 2. až 4. rade sú samostatne zárobkovo činné osoby, avšak v tomto konaní nedeklarovali súdu výšku dosahovaného príjmu. Za daných okolností súd prvej inštancie príjmy a výdavky žalobcov a žalovaných opodstatnene vyhodnotil ako porovnateľné a s ohľadom k zvláštnosti prípadu, postojom strán sporu, ich susedským vzťahom a k postojom strán pri snahe o zlepšenie susedských vzťahov v rámci možnosti mimosúdneho riešenia sporu súd prvej inštancie rozhodol správne, keď náhradu trov žiadnej zo strán nepriznal.

17. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

18. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP, ktorý pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán sporu aplikoval aj súd prvej inštancie, s ktorým postupom sa v tomto konaní stotožnil aj odvolací súd.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).